

Arbeids og sosialdepartementet
v/Pensjonsavdelingen

Deres ref:

Vår ref:

Vår dato:
20. desember
2018

Adgangen til eksport av kontantytelser innad i EØS-området – spørsmål om forståelse av trygdeforordning 883/2004 artikkel 21

Trygderetten har i brev av 19. november 2018 og 7. desember 2018 varslet om at de vurderer å forelegge spørsmål om artikkel 21 i trygdeforordning 883/2004 for EFTA-domstolen for en rådgivende uttalelse. Det er spørsmål om artikkel 21 også omfatter kortvarige opphold innenfor EØS-området, se vedlegg 1 og 2. Dette gjelder ankenr 18/00741 og 18/3099. En kort oppsummering av sakene følger som vedlegg 3.

Arbeids- og velferdsdirektoratet ønsker dialog med Arbeids- og sosialdepartementet for avklaring før vi svarer Trygderetten i de to nevnte sakene. Vi ønsker også å diskutere spørsmålets materielle side, herunder eventuelt behov for lovendring. Trygderetten har bedt om partenes kommentarer og eventuelle forslag til spørsmål man ønsker å stille EFTA-domstolen. NAV Klageinstans har utarbeidet forslag til slike spørsmål, se vedlegg 4. Trygderetten har nå gitt utsatt frist for besvarelse i begge de ovennevnte sakene til 31. januar.

Problemstillingen i de to nevnte sakene er om krav om opphold i Norge for rett til henholdsvis sykepenger og arbeidsavklaringspenger i folketrygdloven §§ 8-9 og 11-3 er i strid med bestemmelsen i trygdeforordning 883/2004 artikkel 21. Problemstillingen vil også være relevant for øvrige kontantytelser, som for eksempel pleiepenger.

Trygderetten har i flere kjennelser lagt til grunn at også kortvarige opphold i utlandet omfattes av retten til eksport i artikkel 21, og således kommet til annet resultat enn det som følger av NAV's rundskriv. Kjennelsenes saksnummere fremgår av vedlegg 3.

Trygderetten peker i brevene av 19. november 2018 og 7. desember 2018 på at NAV ikke ser ut til å ha tatt deres tolkning innover seg, blant annet ved at rundskrivet ikke er endret.

ARBEIDS- OG VELFERDSDirektoratET // YTELSESavDELINGEN

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 OSLO

Besøksadresse : Akersgaten 64-68 // 0180 Oslo
Tel: 21 07 00 00

www.nav.no

Arbeids- og velferdsdirektoratet har hatt noe dialog med NAV Klageinstans om disse spørsmålene, og NAV Klageinstans har redegjort for sitt syn i notat av 5. juli 2018. Notatet følger som vedlegg 5. Vi er enige med Klageinstansen når de i notatet blant annet peker på at den rettskildemessige situasjonen synes uavklart.

Dersom Trygderettens kjennelser legges til grunn i fremtidig saksbehandling, vil dette innebære en vesentlig omlegging av dagens praksis i forhold til retten til å oppholde seg i utlandet for mottagere av kontantytelser. Forholdet til tidligere avgjorte saker må eventuelt også vurderes. Klageinstansen har intil videre satt i bero behandling av innkomne klagesaker som gjelder disse spørsmålene.

Vi mener det er behov for et møte med departementet på nyåret, i god tid før fristen den 31. januar, og ber om at departementet innkaller oss til et slikt møte. Forståelsen av artikkel 21 får betydning for eksport av flere kontantytelser i folketrygdloven, bla. kapittel 8, kapittel 9, og kapittel 11. Denne henvendelsen bør derfor forelegges for flere avdelinger i departementet for innspill og eventuell deltagelse i møtet.

Er det spørsmål til dette, ta kontakt rett over nyttår.

Vennlig hilsen

Kristian Munthe
Avdelingsdirektør, Seksjon for ytelsesfag

Anne-Louise Nore
kontorsjef, Kontor for familieytelser
fung. kontorsjef, Kontor for arbeidstytelser

Ytelsesavdelingen

Ytelsesavdelingen

Vedlegg 1: Brev fra Trygderetten 19. november 2018 (ankenr. 18/00741)

Vedlegg 2 : Brev fra Trygderetten 7. desember 2018 (ankenr. 18/3099)

Vedlegg 3: Beskrivelse av de to kjennelsene

Vedlegg 4: Forslag til eventuelle spørsmål til EFTA domstolen

Vedlegg 5: Notat om eksport av kontantytelser innad i EØS området